חובה [א]שנים בחטאת מחצה כשר ומחצה פסול חטאת שנים בחובה המנין שבחובה כשר [ב]וכן עולה שנתערבה בחובה אין כשר אלא מנין עולות שבחובה חובה שנים בעולה מחצה כשר ומחצה פסול עולה שנים בחובה המנין שבחובה כשר: ו [ג]האשה שאמרה [א] הרי עלי קן כשאלד זכר ילדה זכר מביאה שתי קנים אחת לנדרה ואחת לחובתה נתנתן לכהן הכהן צריך לעשות ג׳ פרידין מלמעלן ואחת מלמטן לא עשה כן אלא שתים מלמעלן ושתים מלמטן ולא נמלך צריכה להביא עוד פרידה אחת ויקריבנה מלמעלן ממין אחד משני מינין תביא שתים [ד]פרשה נדרה צריכה להביא עוד ג׳ פרידין ממין אחד משני מינין תביא ארבע: [ה]קבעה נדרה צריכה להביא עוד חמש פרידין ממין אחד משני מינין תביא שש נתנתן לכהן ואינה יודעת מה נתנה והלך הכהן ועשה ואין יודע מה עשה צריכה להביא עוד פרידין ארבע לנדרה ושתים לחובתה וחטאת אחת בן

[א]וחובה שנים בחטאת מחצה כשר ומחצה פסול כגון שמונה פרידין לחטאת שנתערבו בשמנה פרידין שאליו עולה ואליו חטאת הרי שנים עשר פרידין חטאת והארבעה פרידין עולה והקריב חציין למעלה וחציין למטה אותם שלמעלה כולן פסולין כי שמא כולם חטאות ואותם שמונה של מטה כשרים מהם ארבעה של חטאת וארבעה של עולה פסולין וזהו חובה שנים בחטאת כלומר שנתערבו שמנה חטאות שם ובחובה אין כי אם ארבעה חטאות וגם זהו מנין שבחובה כשר שאין כשר שם אלא ארבעה חטאות (א) שנים בחובה כגון ששה עשר פרידין של חטאת ושמנה של חובה ארבעה פרידין עולה וארבעה פרידין חטאת ועשה י״ב למעלה וי״ב למטה מנין שבחובה כשר דשנים עשר של מעלה כולן פסולין שמא חטאות הם וי״ב של מטה ד׳ פסולין שמא עולות הן ושמונה חטאות כשרים ממה נפשך הרי חטאות כשרים במנין כל החובה בין עולה בין חטאת ומיהו חטאת שנים בחובה אין לישנו מענין חובה שנים בחטאת וכן תפרש הבבא שאחריה וה״ר רבינו אברהם [ב]פירש שהקינין סתומות גבי חובה שנים בחטאת שהקינין היו סתומות שנים והחטאות שני פרידין ועשאן חציין למעלה וחציין למטה מחצה כשר ומחצה פסול כי שמא שתי חטאות קרבן למעלה ועולה מן הסתומה ולמטה שתי חטאות ועולה חטאת שנים בחובה כלומר חטאת פי שנים שנתערבו בחובה שהיה החטאות ד׳ פרידין והחובה שני פרידין ועשה חציין למעלה וחציין למטה המנין שבחובה כשר דהיינו שני חטאות דשלשה חטאות נעשו למעלה והן פסולין [ג]ובשני חטאות לעולה נעשו למטה: ו׳ האשה שאמרה הרי עלי קן **אם אלד זכר**. ביולדת עניה מיירי דאילו עשירה מביאה כבש לחובתה: ילדה זכר מביאה שני קינין כו׳ נתנתן לכהן. [ד]צריך לעשות ג׳ למעלה לפי שקן נדבה קרב כולו עולה ולא עשה כן אלא קרב שתים למעלה ושתים למטה ולא נמלך בה לדעת על מה הביאתו [ה]ועתה נפסל מהן פרידה אחת וצריכה שתביא עוד פרידה [ו]ויקרבנו למעלה: **ממין אחד**. כלומר הדין הזה כשכולם ממין אחד ומשני מינים תביא שנים כלומר אם הראשונים ממין אחד שהיו שני הקינין [ז]תורים או בני יונה תביא עוד פרידה מאותו המין לעולה ויצאה ידי הכל שמקן שהקריב כאן ראשון יצאה ידי חובת לידתה שהרי לשם חובה קרב והשני נשאר לנדרה ונפסל גוזל אחד מהן בעשיית מטה והרי יהיה זה תחתיו ואם הראשונים משני מינין היו קן תורין וקן בני יונה תביא שתים תור ובן יונה ויקריב שתים למעלה משום דמספקא לן איזה קן משניהם הראשונים קרב אחרון והוא לנדרה ונפסל ממנו פרידה אחת וצריכה להשלימו מאותו המין כדתנן לעיל אין מביאין תורין כנגד בני יונה וכו׳: **פירשה נדרה**. צריכה שתביא שלשה פרידין (ג) למעלה: **ממין אחד**. כלומר [ח]אם ידעה שלא נתנה לכהן אלא מין אחד והקריבו הכהן בזה הענין [ט]ואינה יודעת איזה מין פירשה מביאה שלש פרידין כיצד אם נתנה השני קינין תורין מביאה תור אחד לזווג לפסול ושני בני יונה כי שמא נדרה בני יונה ומשני מינין תביא ארבעה אם יודעת שנתנה לכהן ב׳ מינין קן תורין וקן בני יונה ואינה יודעת מה הקריב כהן באחרונה או תורים או בני יונה אם לא ידעה מה פירשה לנדרה תביא ד׳ כיצד שמא תורים הקריב באחרונה וצריכה להביא תור לזווג לפסול ועוד שני בני יונה כי שמא נדרה בני יונה ושמא הקריב באחרונה בני יונה וצריכה להביא בן יונה לזווג לפסול ועוד שתי תורין כי שמא נדרה תורין ולכך תביא ארבעה שתי תורים ושני בני יונה [י]והכי נמי מצי למינקט במין אחד שצריכה ארבעה אם אינה יודעת איזה מין נתנה לכהן או שני קינין תורים או שני קינין בני יונה אבל ניחא ליה למינקט ביודעת מה נתנה: קבעה נדרה צריכה שתביא עוד חמשה פרידין **למעלה ממין אחד**. פירוש קבעה נדרה עם חובתה שאמרה הרי עלי קן [ל]להביאה עם חובתי ופירשה ואינה יודעת מה פירשה ולקרבן גדול ביחד איכוונא וצריכה להביא ג׳ עולות ביחד אם היתה יודעת מאיזה מין פירשה ויודעת שלא הביאה אלא ממין אחד אל הכהן כיצד אם יודעת שנתנה לכהן ב׳ קינין תורין ועשאן הכהן קן אחד למעלה וקן אחד למטה ונפסל גוזל אחד והיא קבעה נדרה יחד עם חובתה ולכך אינה יכולה להביא פחות משלשה עולות וכן הדין אם באתה להקריב (ג) פטורה בשני קינין ומהן פרידה אחת לחטאת ופרידה אחת לעולת חובתה ולאחר זמן [יא]שמביאה נדרה צריכה להביא עוד פרידה שיהיה שלשה פרידין שני פרידות לנדרה ואחד לקביעותה שאינה יכולה להביא פחות משלשה עולות והפרידה שלישית צריכה להיות ממין שקרבה כבר עולת חובתה שהרי אמרה עם חובתי ונדרה אם מביאה בפני עצמו תביא עם אחד שממין חובתה ועתה שהביאה שתי קינין תורין אם נעשו בהכשר שלשה למעלה ואחד למטה נפטרה בכך ועתה שנפסל האחד תביא שלשה פרידין תורין שאינה יכולה להביא פחות מג׳ שתים לנדרה ואחת לקביעותה ושמא פירשה להביא לנדרה בני יונה דהאי קבעה נדרה שאינה יודעת מה פירשה קמא ולכך תביא עוד שני פרידין בני יונה שעתה מביאה שלשה עולות מתורים ופרידה מהן מענין חובתה ושני בני יונה לנדרה שאינה מסופקת אלא מנדרה הרי לך ה׳ פרידין ג׳ מאותו מין שנתנה לכהן ושנים ממין אחר: **משני מינין תביא שש**. אם יודעת שנתנה לכהן קן תורים וקן בני יונה ואינה יודעת איזה קרב באחרונה ואינה יודעת מאיזה מין פירשה להביא לנדרה תביא שש פרידין שמא תור קרבה באחרונה והאחד נפסל וצריכה שלשה בני יונה אחד ממין עולת חובתה ושנים לפי ששמא נדרה בני יונה ועוד שתי תורים כי שמא נדרה תורים או שמא קן בני יונה קרב באחרונה וצריכה להביא ג׳ תורים וב׳ בני יונה ולכך תביא שש קן תורים וקן בני יונה משום ספק נדרה ועוד תור אחד ובן יונה אחד לפי שצריכה להביא ממין חובתה ואינה יודעת מאיזה מין: **נתנתן לכהן ואינה יודעת מה נתנה**. אם תורים אם בני יונה או קן אחד מזה וקן אחד מזה ואין ידוע מה עשה אם כולן למטה או חציין למעלה וחציין למטה נמצאת שלא יצאה אפילו חובת לידתה דשמא כולם למעלה ואין כאן חטאת או שמא כולם למטה ואין כאן עולת צריכה שתביא עוד ד׳ פרידין לנדרה לספק פירושה משני מינין ושתים לעולת חובתה תור ובן יונה שמא הראשונים כולם למטה נעשו ואינה יודעת מאיזה מין והכל הולך אחר החטאת וצריכה להביא עולה מאותו מין או שמא ראשונים חציין למעלה וחציין למטה ובקן שקרבה ראשון יצאה ידי חובתו והיא קבעה עולה מאותו מין עם נדרה ואינה יודעת איזה מין היה הילכך תביא עוד עם ספק פירושה תור ובן יונה ממה נפשך אם קן שקרב ראשון תורים היו וקרב מהן עולה למעלה והיא לחובתה הרי היא מביאה עכשיו תור עם נדרה משום קביעותה ואם מבני יונה והוקבע להביא עולת יונה עם נדרה הרי מביאתו ואם כולן למטה נעשו וצריכה להביא עולתה מאותו המין הרי משתים שהיא מביאה עכשיו לחובתה יעלה אחד מהן והשני נדבה וחטאת אחת מביאה מאיזה מין שתרצה משום שמא הראשונים כולם למעלה נעשו והרי לו זוג ממינו לעולה משתים שהביאה לחובתה משני מינין ואף על פי שכבר קרב עולת חובתה אין צריכה לדקדק להביא חטאת מאותו מין הראשון לרבנן דפליגי לעיל עליה דבן עזאי דקסברי הכל הולך אחר חטאת הלכך הואיל ועל כרחך תביא שתי עולות תזווג לו אותו שממינו ודיה:

שיטה מקובצת

א] חובה שנים אות ו׳ נמחק: **ב]** אברהם בר דוד פי׳: **ג]** פסולין ושני חטאות ועולה נעשו: **ד]** לכהן אילו היה נמלך בה היה צריך: **ה]** הביאתו ונמצא נפסל פרידה אחת למטה וצריכה תיבת עתה נמחק: **ו]** פרידה אחרת ויקרבנו: **ז]** הקנין של נדר ושל נדבה תורים: **ח]** כלומר כשנדרה הרי עלי קן פירשה את המין שתביא אם: **ט]** הענין ושכחה ואינה: **י]** קן אם אלד זכר להביאם: **יא]** זמן נמי שמביאה:

עין משפט נר מצוה

ז א מיי׳ פ״ח מהלכות פסה״מ הלכה א:
ח ב מיי׳ שם הל׳ ד:
ט ג מיי׳ פ״ט שם הל׳ א:
י ד מיי׳ שם הלכה ב:
יא ה מיי׳ שם הל׳ ג:

מסורת הש״ס

א) זבחים סז., **ב)** ועיין ברש״י פ״ו דזבחים סז ע״ב.

הגהות הב״ח

(א) מפרש ד״ה (בעמוד הקודם) אלא ד׳ חטאות חטאת שנים: **(ב)** ד״ה פירשה נדרה וכו׳ ג׳ פרידין ב׳ למעלה ואחת למטה הס״ד: **(ג)** ד״ה קבעה נדרה וכו׳ וכן הדין אם באתה להקריב יחד נדרה וחובתה פטורה בשני קינין וכו׳ צריכה להביא עוד שלשה פרידין. כצ״ל:

פירוש הרא״ש

חובה שנים בחטאת. פי׳ שהחובה פי שנים כנגד החטאת. כגון שנתערבו ב׳ קיני חובה בב׳ חטאות ועשה ג׳ פרידות למעלה (וכו׳) איכא למימר שמא עשה ב׳ חטאות א) כשרות והג׳ הוי עולה שעשאה למטה ופסולה נמצא מחצה כשר ומחצה פסול: **ואם החטאת פי שנים בחובה.** כגון שנתערבו ד׳ חטאות בקן סתומה ב׳ כשרים כמנין שבחובה דאף אם הקריבו ג׳ חטאות למעלה ונפסלו החטאת הרביעי שנעשה למטה כשרה. ומקן סתומה נפסל העולה והחטאת כשרה: **ו׳ האשה שאמרה הרי עלי קן כשאלד זכר.** פי׳ ב) מה ברי ומה בר בטני: **ג׳ פרידין למעלה.** דקן נדרה שתים עולות: **אלא עשה שתים למעלה.** מקן א׳ [א׳] למעלה וא׳ למטה. וכן מקן הב׳: **ולא נמלך.** באשה והיה סבור שהיתה יולדת כזוב או שהיו [עליה שתי לידות או] שתי זיבות נמצא שנפסל גוזל א׳ של עולה שנעשית למטה תביא גוזל א׳ לעולה: **ממין א׳.** אם ב׳ הקינין היו ממין א׳ כולם תורים או כולן בני יונה: **משני מינין תביא שתים.** אם ג) הביאה תורים ובני יונה. ואשה שהביאה לכהן חובתה ונדרה והקריבן הכהן סתם ד) הראשון לחובתה והב׳ לנדרה. ואין ידוע איזה מהן קרב אחרון שתביא מאותו המין גוזל שנפסלה הילכך ה) צריכה להביא תור או בן יונה דאין מביאין תור כנגד בן יונה ולא בן יונה כנגד תור. הלכך תביא תור ובן יונה ואותו שהוא מין הראשון יהא חובה והאחד יהיה נדבה: **פרשה נדרה.** דבשעת נדרה אמרה הרי עלי קן תורים או ב׳ בני יונה. ושכחה מה פירשה נמצא שהיא צריכה להביא לנדרה תורים ובני יונים מספק. והיא נתנה ב׳ קינין לכהן ועשאן חליו למעלה וחליו למטה ו) ונפסלה עולה האחת לכך צריכה עוד להביא ג׳ פרידין: **ממין א׳.** אם הראשונים היו ממין א׳ היו תורים תביא תור ושני בני יונה. ואם היו בני יונה תביא ז) בני יונה ותורין. כי מאותו המין שהביאה עולה א׳ לנדרה המין עצמה צריכה להביא עולה השנייה. דאין מביאין תור כנגד בני יונה וכן יונה כנגד תור בנדבה כמו בחובה כיון שפירשה נדרה ח): **משני המינים תביא** ט) **(שתים).** אם הראשונים היו משני מינין ואין ידוע אם הקן האחרון היו תורין שתביא תור להשלים עולה שנפסלה וב׳ בני יונה. או היו בני יונה ותביא בן יונה וב׳ תורין הלכך

פירוש הרא״ש

תביא ב׳ תורין ושני בני יונה כבתחילה: **קבעה נדרה.** שקבעתה להביאה על קן חובתה. שאמרה הרי עלי קן אם אלד זכר להביא עם קן חובתי. וכוונה להביא קן מהנדר י) ג׳ עולות כאחד. ופירשה ואינה יודעת מה פירשה כדאמרן והביאה ב׳ קינין ונתנן לכהן ועשאן חליו למעלה וחליו למטה: **צריכה להביא עוד ה׳ פרידין.** לעולה אם הראשונים היה ממין א׳ ואם ב׳ מינים היו תביא כ) שני כי צריכה להביא שני תורים ושני בני יונה לספק פרושה. וצריכה להביא עוד עולה א׳ ממין עולת חובתה. הלכך תביא ממין הראשונה גוזל א׳ לעולה עם עולת נדבה. ואם הראשונים היו ב׳ מינים ואינו ידוע איזה קרב אחרון. צריכה להביא תור ובן יונה וב׳ תורין וב׳ בני יונה לספק פרושה. וממ״נ הביאה עולת חובתה עמהן כיון שהביאה תור ובן יונה: **נתנתן לכהן** ל). פי׳ שני קינין: **ואינה יודעת מה נתנה.** אם ממין א׳ ואם מב׳ מינין ומאיזה מין היה מ): **ואין ידוע מה עשה.** אם כולן למעלה או כולן למטה. או חליו למעלה (או חלי) [וחליו] למטה. נמצא שלא יצאה ידי נדרה כלל. שמא עשאן כולן למטה ונפסלה העולה הילכך תביא ב׳ תורים וב׳ בני יונה לספק פרושה ותור ובן יונה לספק חובתה. דשמא עשאן למטה ויצאת ידי חטאת וצריכה להביא עולה ממין חטאתה ואין יודעת אם היה חטאתה ממין תור או בן יונה. לפיכך תביא תור ובן יונה לספק חובתה עם (כפי) [ספק] נדרה מפני הקביעות נ): **וחטאת א׳.** פרידה אחת תביא לחטאת ס). אע״פ שאינה יודעת מאיזה מין היה ראשונה. תביא חטאת ממין שתרצה. ותאמר אם זה ממין הראשונים הרי זה בן זוג לעולת חובתה שקרבה. ואם מין אחר הוא יזדווג עם פרידות מן השנים שהם תור ובני יונה שהיא מביאה לספק עולת חובתה. ורבנן דפליגי אבן עזאי לטעמייהו דאמרו לעיל [פ״ב מ״ה] הכל הולך אחר החטאת אע״פ שקרבה אחרונה:

יעיר קינו א) למעלה ונפסלו והשלישית היא בע״כ מב׳ קיני חובה וב׳ פרידות מב׳ קיני חובה עשה למטה ומהם ב׳ חטאות כשרות כצ״ל. ב) ע״ש הכתוב מה ברי ומה בר בטני ומה בר נדרי (משלי לא) ופירש״י שהנשים היו נודרות להיות להן בן הגון. כצ״ל. ג) אם הב׳ קנים היו תורים. כצ״ל. ד) מכל מין גוזל אחד למעלה וגוזל אחד למטה והוי הראשון כצ״ל. ה) הרי ספק אם צריכה כצ״ל. ו) כלומר ועשאן לב׳ הקנים מכל קן וקן חליו למעלה וחליו למטה. ז) בן יונה וב׳ תורים כצ״ל. ח) עי׳ בפים הסדר. ט) ארבע כצ״ל. י) עם עולה מחובתה בבלי להביא קרבן גדול של ג׳ עולות כצ״ל. כ) צ״ל שם. ל) דלה כזה דלא תימא הא דקתני ואינה יודעת מה נתנה פירושו דאינה יודעת אם נתנה קן אחד או אם נתנה ב׳ קינין ע״כ הקדים לומר דנתנתן לכהן פי׳ שני קינין כלומר דזה יודעת שפיר דנתנה שני קינין רק שאינה יודעת כלמפרש. מ) כלומר ואם היה ממין אחד אינה יודעת עכ״פ מאיזה מין היה וכן לשון רש״י ואין ידוע מה נתנה אם תורים אם ב״י ואם קן אחד מזה וקן אחד מזה. נ) עי׳ ברש״י זבחים דף סז. ס) דשמא הראשונים כולן למעלה נעשו אע״פ כצ״ל.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones